

18. Labklājības ministrija

Paskaidrojums par valsts speciālā budžeta izpildi 2017. gada 12 mēnešos

1. Finanšiālo rādītāju kopsavilkums 2017. gada 12 mēnešos:

1.2. Speciālais budžets

<i>euro</i>							
Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gada 12 mēnešu izpilde	Pārskata perioda plāns	Pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un iepriekšējā gada 12 mēnešu izpildes izmaiņas	Pārskata perioda plāna un izpildes starpība	Pārskata perioda izpildes un iepriekšējā gada 12 mēnešu izpildes izmaiņas (procentos)	Pārskata perioda izpilde pret pārskata perioda plānu (procentos)
1	2	3	4	5=4-2	6=3-4	7=4:2x100-100	8=4:3x100
Ieņēmumi	2 338 611 857	2 486 211 144	2 504 191 592	165 579 736	-17 980 448	7,1	100,7
Nodokļu ieņēmumi	2 104 916 823	2 244 077 642	2 256 990 384	152 073 560	-12 912 742	7,2	100,6
Nenodokļu ieņēmumi	45 632 174	61 623 659	67 665 378	22 033 203	-6 041 719	48,3	109,8
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	3 041	16 105	1 308	-1 734	14 797	-57,0	8,1
Transferti	188 059 818	180 493 738	179 534 523	-8 525 295	959 215	-4,5	99,5
Izdevumi – kopā	2 290 789 394	2 420 943 282	2 390 351 828	99 562 434	30 591 454	4,3	98,7
Atlīdzība	11 304 711	13 619 670	13 608 771	2 304 060	10 899	20,4	99,9
Finansiālā bilance	47 822 463	65 267 862	113 839 764	x	x	x	x
Naudas līdzekļi	-47 822 469	-65 267 862	-113 839 764	x	x	x	x
Valsts speciālā budžeta naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas (palielinājums (-) vai samazinājums (+))	-47 822 463	-65 267 862	-113 839 764	x	x	x	x
Akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā	6	0	0	x	x	x	x

tai skaitā:

Valsts pamatfunkciju īstenošana

<i>euro</i>							
Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gada 12 mēnešu izpilde	Pārskata perioda plāns	Pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un iepriekšējā gada 12 mēnešu izpildes izmaiņas	Pārskata perioda plāna un izpildes starpība	Pārskata perioda izpildes un iepriekšējā gada 12 mēnešu izpildes izmaiņas (procentos)	Pārskata perioda izpilde pret pārskata perioda plānu (procentos)
1	2	3	4	5=4-2	6=3-4	7=4:2x100-100	8=4:3x100
Ieņēmumi	2 338 611 857	2 486 211 144	2 504 191 592	165 579 736	-17 980 448	7,1	100,7
Nodokļu ieņēmumi	2 104 916 823	2 244 077 642	2 256 990 384	152 073 560	-12 912 742	7,2	100,6
Nenodokļu ieņēmumi	45 632 174	61 623 659	67 665 378	22 033 203	-6 041 719	48,3	109,8
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	3 041	16 105	1 308	-1 734	14 797	-57,0	8,1
Transferti	188 059 818	180 493 738	179 534 523	-8 525 295	959 215	-4,5	99,5
Izdevumi – kopā	2 290 789 394	2 420 943 282	2 390 351 828	99 562 434	30 591 454	4,3	98,7
Atlīdzība	11 304 711	13 619 670	13 608 771	2 304 060	10 899	20,4	99,9
Finansiālā bilance	47 822 463	65 267 862	113 839 764	x	x	x	x
Naudas līdzekļi	-47 822 469	-65 267 862	-113 839 764	x	x	x	x
Valsts speciālā budžeta naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas (palielinājums (-) vai samazinājums (+))	-47 822 463	-65 267 862	-113 839 764	x	x	x	x
Akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā	6	0	0	x	x	x	x

2. Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos pa programmām (apakšprogrammām):

2.1. Valsts pamatfunkciju īstenošana

04.00.00 Valsts sociālā apdrošināšana

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos bija 2 390 351,8 tūkst. euro, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, izdevumu palielinājums ir 99 562,4 tūkst. euro vai 4,3%.

Izdevumu palielinājuma ietekmējošie faktori:

- 2 304,1 tūkst. euro – izdevumi atlīdzībai, t.sk.:
 - 1 043,5 tūkst. euro – Nodarbinātības speciālajā budžetā Nodarbinātības valsts aģentūrai;
 - 1 260,5 tūkst. euro – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālajā budžetā.
- 99 936,3 tūkst. euro – izdevumu palielinājums sociālajiem pabalstiem, t.sk.:
 - 70 492,9 tūkst. euro – Valsts pensiju speciālajā budžetā;
 - 4 833,8 tūkst. euro – Darba negadījumu speciālajā budžetā;
 - 24 607,4 tūkst. euro – Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā;
 - 2,2 tūkst. euro – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālajā budžetā.

Izdevumu palielinājumu kodā 6000 „Sociālie pabalsti” galvenokārt ietekmēja 2017. gada oktobrī veiktā pensiju apmēra indeksācija, kā arī iepriekšējos gados veikto indeksāciju ietekme, bezdarbnieka pabalsta vidējā apmēra palielināšanās, darba negadījumu pakalpojumu saņēmēju skaita un pabalsta vidējā apmēra pieaugums, atlīdzību par papildu pakalpojumiem saistībā ar nelaimes gadījumiem darbā vai konstatētu arodslimību skaita pieaugums, slimības un vecāku pabalsta, un kaitējuma atlīdzības Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām saņēmēju skaita un vidējā apmēra palielināšanās.

- 1 059,8 tūkst. euro – uzturēšanas izdevumu transferti;
- 223,2 tūkst. euro – izdevumi pamatkapitāla veidošanai (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālajā budžetā);
- 129,5 tūkst. euro – izdevumi precēm un pakalpojumiem (izdevumu palielinājums Nodarbinātības valsts aģentūras izdevumiem aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu nodrošināšanai);
- 104,0 tūkst. euro – subsīdijām un dotācijām (izdevumu palielinājums Darba negadījumu speciālajā budžetā);
- 121,5 tūkst. euro – izdevumi precēm un pakalpojumiem (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālajā budžetā);
- 0,2 tūkst. euro – izdevumu palielinājums starptautiskās sadarbības maksājumiem.

Izdevumu samazinājuma ietekmējošie faktori:

- 3 518,0 tūkst. euro – izdevumu samazinājums sociālajiem pabalstiem Nodarbinātības speciālajā budžetā;
- 798,1 tūkst. euro – subsīdijām un dotācijām (izdevumu samazinājums Nodarbinātības valsts aģentūras izdevumiem aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu nodrošināšanai).

04.01.00 „Valsts pensiju speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos bija 1 768 184,9 tūkst. euro, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, izdevumi palielinājušies par 72 063,6 tūkst. euro vai 4,2%.

Izdevumu palielinājuma ietekmējošie faktori:

- **73 904,5 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums sociālajiem pabalstiem, ko galvenokārt ietekmēja 2017. gada oktobrī veiktā pensiju apmēra indeksācija, kā arī iepriekšējos gados veikto indeksāciju ietekme. Palielinājumu ietekmēja vecuma pensijas vidējā apmēra palielināšanās par 16,14 euro vidēji mēnesī (no 296,17 euro līdz 312,31 euro) jeb 5,4%, Augstākās Padomes deputātu pensijas vidējā apmēra palielināšanās par 169,58 euro vidēji mēnesī (no 1914,92 euro līdz 2084,50 euro) jeb 8,9%, pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā vidējā apmēra palielināšanās par 26,11 euro vidēji mēnesī (no 143,11 euro līdz 169,22 euro) jeb 18,2%, apbedīšanas pabalsta vidējā apmēra palielināšanās par 21,42 euro vidēji mēnesī (no 459,83 euro līdz 481,26 euro) jeb 4,7%, kaitējuma atlīdzības Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām pabalsta vidējā apmēra palielināšanās par 215,52 euro vidēji mēnesī (no 117,99 euro līdz 333,51 euro) jeb 182,7%, pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam pabalsta vidējā apmēra palielināšanās par 29,85 euro vidēji mēnesī (no 514,26 euro līdz 544,11 euro) jeb 5,8%.
- **1 570,6 tūkst. euro**– izdevumu palielinājums uzturēšanas izdevumu transfertiem, sakarā ar kopējās budžeta administrēšanas summas palielinājumu 2017.gadā un budžeta ieņēmumu īpatsvara pieaugumu no 70,8% 2016.gadā līdz 72,47% 2017. gadā.

Lai novērstu finanšu nepietiekamības risku vecuma pensiju izmaksai 2017.gada beigās, saskaņā ar Finanšu ministrijas 2017.gada 5. decembra rīkojumu Nr.539 tika palielināti izdevumi Valsts pensiju speciālajā budžetā 5 000,0 tūkst. euro apmērā un attiecīgi samazināti izdevumi Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā.

Izdevumu samazinājuma ietekmējošie faktori:

- **3 411,5 tūkst. euro** – izdevumu samazinājums sociālajiem pabalstiem, ko ietekmēja pensijas saskaņā ar speciāliem lēmumiem saņēmēju skaita samazināšanās par 7 personām vidēji mēnesī (no 36 līdz 29 personām) jeb 19,4%, izdienas pensijas saņēmēju skaita samazināšanās par 244 personām vidēji mēnesī (no 2 928 personām līdz 2 684 personai) jeb 8,3%, pārmaksāto sociālās apdrošināšanas iemaksu atmaksas summas samazināšanās par 2 093,7 tūkst. euro (no 2 289,1 tūkst. euro līdz 195,4 tūkst. euro) jeb 72,2%, izdevumu samazināšanās saistībā ar Eiropas Savienības pensiju shēmai pārskaitītā pensiju kapitāla summas samazināšanos par 1 024,0 tūkst. euro (no 1 359,6 tūkst. euro līdz 335,6 tūkst. euro) jeb 75,3%.

04.02.00 „Nodarbinātības speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos bija 145 542,1 tūkst. euro, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, izdevumi palielinājušies par 335,7 tūkst. euro vai 0,2%.

Izdevumu palielinājuma ietekmējošie faktori:

- **3 799,5 tūkst. euro** uzturēšanas izdevumu transfertiem, tajā skaitā izdevumu palielinājumu par 2 731,2 tūkst. euro jeb 13,4% ietekmēja iemaksu palielināšanās pensiju apdrošināšanai, kas saistīta ar veikto iemaksu vidējā apmēra pieaugumu par 13,04 euro vidēji mēnesī (no 46,55 euro līdz 59,59 euro) jeb 28,0%. Izdevumu palielinājumu par 1 068,3 tūkst. euro jeb 20,9%, ko ietekmēja Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk- NVA) uzturēšanas izdevumu transferti pašvaldībām saistībā ar pasākumā „Algoti pagaidu sabiedriskie darbi”

2017. gadā no jauna iesaistīto personu skaita pieaugumu par 2 095 personu (no 10 937 līdz 13 032 personai) jeb 19,2%;

- **1 043,5 tūkst. euro** izdevumu palielinājums atlīdzībai, lai nodrošinātu NVA amata vietu, kuras organizē aktīvos un preventīvos bezdarba mazināšanas pasākumus, uzturēšanu;
- **129,5 tūkst. euro** izdevumu palielinājums precēm un pakalpojumiem, lai nodrošinātu NVA amata vietu, kuras organizē aktīvos un preventīvos bezdarba mazināšanas pasākumus, uzturēšanas izdevumu segšanu,;
- **29,1 tūkst. euro** izdevumu palielinājums sociālajiem pabalstiem pārējiem klasifikācijā neminētiem no valsts un pašvaldību budžeta veiktiem maksājumiem iedzīvotājiem naudā Nodarbinātības valsts aģentūras pasākumam “Nodarbināto personu reģionālās mobilitātes veicināšana”. Izpilde 2017.gada 12. mēnešos ir 79,6 tūkst. euro jeb 60,7% vairāk salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, jo 2017. gadā pasākumā tika iesaistīts par 82 personām vairāk (243) nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā (161).

Izdevumu samazinājuma ietekmējošie faktori:

- **3 547,1 tūkst. euro** - izdevumu samazinājums sociālajiem pabalstiem, ko ietekmēja bezdarbnieku pabalsta saņēmēju skaita samazināšanās par 3 925 personām vidēji mēnesī (no 39 130 līdz 35 205 personām) jeb 10,0%, apbedīšanas pabalstiem, ko ietekmēja pabalsta vidējā apmēra samazināšanās par 12,70 euro (no 197,42 euro līdz 184,72 euro) jeb 6,4%, un atmaksātās pārmaksāto sociālās apdrošināšana iemaksu summas samazināšanās par 167,5 tūkst. euro (no 181,7 tūkst. euro līdz 14,2 tūkst. euro) jeb 92,2%.
- **798,1 tūkst. euro** – izdevumu samazinājums subsīdijām un dotācijām, kas saistīts ar NVA aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba mazināšanas pasākumu realizāciju. Pasākumā “Pasākuma noteiktām personu grupām” izpilde 2017.gada 12. mēnešos ir 291,8 tūkst. euro jeb par 77,8% mazāk salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, jo pārejošās saistības uz 2017.gadu (76 darba vietas) bija mazākas salīdzinājumā ar pārejošām saistībām uz 2016.gadu (521 darba vieta), kā arī 2017.gada 12 mēnešos no jauna netika izveidotas darba vietas, kas skaidrojams ar ESF finansējuma piesaisti pasākuma īstenošanai 2014.-2020.gada plānošanas perioda projekta “Subsīdētās darbavietas bezdarbniekiem” ietvaros;
- **320,7 tūkst. euro** – izdevumu samazinājums uzturēšanas izdevumu transfertiem sakarā ar budžeta ieņēmumu īpatsvara samazinājumu no 5,68% 2016.gadā līdz 5,30% 2017. gadā.

Saskaņā ar Finanšu ministrijas 2017.gada 5.decembra rīkojumu Nr. 539 tika samazināti izdevumi Nodarbinātības speciālajā budžetā 1 994,2 tūkst. euro apmērā un attiecīgi palielināti izdevumi Darba negadījumu speciālajā budžetā.

04.03.00 „Darba negadījumu speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos bija 40 921,9 tūkst. euro, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, izdevumu palielinājums 5 255,1 tūkst. euro vai 14,7%.

Izdevumu palielinājuma ietekmējošie faktori:

- **104,0 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums subsīdijām un dotācijām sakarā ar personu pieprasījumu skaita palielinājumu kompensēt papildu izdevumus saistībā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību;
- **4 879,8 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums sociālajiem pabalstiem, ko galvenokārt ietekmēja atlīdzības darbspēju zaudējuma gadījumā saņēmēju skaita palielināšanās par 670 personām vidēji mēnesī (no 8 071 līdz 8 741 personai) jeb 8,3% un atlīdzības vidējā apmēra palielināšanās par 11,11 euro vidēji mēnesī (no 285,30 euro līdz 296,41 euro) jeb 3,9%. Palielinājumu ietekmēja slimības pabalsta saņēmēju skaita palielināšanās par 56 personām vidēji mēnesī (no 307 līdz 363 personām) jeb 18,2% un pabalsta vidējā apmēra palielināšanās par 112,29 euro (no 1 067,48 euro līdz 1 179,77 euro) jeb 10,5%, apbedīšanas pabalsta saņēmēju skaita palielināšanās par 1 personu vidēji mēnesī (no 4 līdz 5 personām) jeb 25,0% un pabalsta vidējā apmēra palielināšanās par 53,20 euro (no 692,58 euro līdz 745,78 euro) jeb 7,7%, atlīdzības par papildu izdevumiem un pakalpojumiem saistībā ar nelaimes gadījumiem darbā vai konstatētu arodslimību (pārējo pabalstu) pakalpojuma saņēmēju skaita pieaugums par 63 personām (no 414 līdz 477 personām) jeb 15,2% un atlīdzības vidējā apmēra palielināšanās par 8,75 euro (no 188,34 euro līdz 197,09 euro) jeb 4,6%, atlīdzības par apgādnieka zaudējumu gadījumā vidējā apmēra palielināšanās par 12,11 euro vidēji mēnesī (no 270,57 euro līdz 282,68 euro) jeb 4,5%.
- **325,8 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums uzturēšanas izdevumu transfertiem, tajā skaitā izdevumu palielinājumu par 314,0 tūkst. euro jeb 13,9% ietekmēja iemaksu palielināšanās pensiju apdrošināšanai, kas saistīta ar personu, par kurām veicamas iemaksas, vidējā skaita palielināšanās par 339 personām vidēji mēnesī (no 3 103 līdz 3 442 personām) jeb 10,9% un veikto iemaksu vidējā apmēra pieaugumu par 1,61 euro vidēji mēnesī (no 60,87 euro līdz 62,48 euro) jeb 2,6%. Izdevumu palielinājumu par 10,0 tūkst. euro jeb 14,7% ietekmēja iemaksu palielinājums apdrošināšanai bezdarba gadījumam, kas saistīts ar personu, par kurām veicamas iemaksas, vidējā skaita palielināšanās par 156 personām vidēji mēnesī (no 754 līdz 910 personām) jeb 20,7%. Izdevumu palielinājumu par 1,8 tūkst. euro uzturēšanas izdevumu transfertiem ietekmēja kopējās budžeta administrēšanas summas palielinājums 2017.gadā.

Lai novērstu finanšu nepietiekamības risku atlīdzības darbspēju zaudējuma gadījumā izmaksai 2017.gada beigās, saskaņā ar Finanšu ministrijas 2017.gada 5.decembra rīkojumu Nr.539 tika palielināti izdevumi Darba negadījumu speciālajā budžetā 1 994,2 tūkst. euro apmērā un attiecīgi samazināti izdevumi Nodarbinātības speciālajā budžetā.

Izdevumu samazinājuma ietekmējošie faktori:

- **46,0 tūkst. euro** – izdevumu samazinājums sociālajiem pabalstiem, ko ietekmēja pārmaksāto iemaksu atmaksas summas samazināšanās par 46,0 tūkst. euro (no 51,0 tūkst. euro līdz 5,0 tūkst. euro) jeb 90,2%.
- **8,5 tūkst. euro** – izdevumu samazinājums uzturēšanas izdevumu transfertiem, saistībā ar izdevumu samazinājumu Darba drošības un vides veselības institūtam pakalpojumu finansējumam par 8,5 tūkst. euro jeb 6,4%.

04.04.00 „Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos bija 564 787,7 tūkst. euro, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, izdevumu palielinājušies par 42 736,9 tūkst. euro vai 8,2%.

Izdevumu palielinājuma ietekmējošie faktori:

- **26 449,6 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums sociālajiem pabalstiem, ko galvenokārt ietekmēja personu vidējās apdrošināšanas iemaksu algas palielināšanās un 2017. gada oktobrī veiktā pensiju apmēra indeksācija, kā arī iepriekšējos gados veikto indeksāciju ietekme. Palielinājumu ietekmēja invaliditātes pensijas saņēmēju skaita palielināšanās par 1 043 personām vidēji mēnesī (no 70 979 līdz 72 022 personām) jeb 1,5% un pensijas vidējā apmēra palielināšanās par 3,49 euro vidēji mēnesī (no 170,24 euro līdz 173,73 euro) jeb 2,1 %, slimības pabalstu saņēmēju skaita vidējais palielinājums par 1 022 personām (no 14 997 līdz 16 019 personām) jeb 6,8% un vidējā pabalsta apmēra palielināšanās par 5,93 euro (no 749,20 euro līdz 755,13 euro) jeb 0,8%, maternitātes pabalsta vidējā pabalsta apmēra palielināšanās par 135,20 euro (no 2 400,88 euro līdz 2 536,08 euro) jeb 5,6%, apbedīšanas pabalsta vidējā apmēra palielināšanās par 67,97 euro (no 1 134,41 euro līdz 1 202,38 euro) jeb 6,0%, kaitējuma atlīdzības Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām saņēmēju skaita palielināšanās par 415 personām vidēji mēnesī (no 1 255 līdz 1 670 personām) jeb 33,1% un atlīdzības apmēra palielināšanās par 136,88 euro vidēji mēnesī (no 122,22 euro līdz 259,10 euro) jeb 112,0%, paternitātes pabalsta apmēra palielināšanās par 17,71 euro vidēji mēnesī (no 277,94 euro līdz 295,65 euro) jeb 6,4%, kā arī vecāku pabalsta vidējā saņēmēju skaita palielināšanās par 441 personu (no 23 124 personām līdz 23 565 personām) jeb 1,9% un vidējā pabalsta apmēra palielināšanās par 16,15 euro vidēji mēnesī (333,81 euro līdz 349,96 euro) jeb 4,8%.
- **18 235,7 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums uzturēšanas izdevumu transfertiem, tajā skaitā izdevumu palielinājumu par 17 758,4 tūkst. euro jeb 21,5% ietekmēja iemaksu palielināšanās pensiju apdrošināšanai, kas saistīta ar personu, par kurām veicamas iemaksas, vidējā skaita palielināšanās par 8 316 personām vidēji mēnesī (no 120 222 līdz 128 538 personām) jeb 6,9% un veikto iemaksu vidējā apmēra pieaugums par 7,82 euro vidēji mēnesī (no 57,13 euro līdz 64,95 euro) jeb 13,7%. Izdevumu palielinājumu par 229,9 tūkst. euro jeb 6,3% ietekmēja iemaksu palielinājums apdrošināšanai bezdarba gadījumam, kas saistīts ar personu, par kurām veicamas iemaksas, vidējā skaita palielināšanās par 7 770 personām vidēji mēnesī (no 54 164 līdz 61 934 personām) jeb 14,3%. Izdevumu palielinājumu par 247,4 tūkst. euro uzturēšanas izdevumu transfertiem ietekmēja kopējās budžeta administrēšanas summas palielinājums 2017.gadā.

Izdevumu samazinājuma ietekmējošie faktori:

- **1 842,2 tūkst. euro** – izdevumu samazinājums sociālajiem pabalstiem, ko ietekmēja pensiju pēc speciāliem lēmumiem saņēmēju skaita samazināšanās par 143 personām vidēji mēnesī (no 1 873 līdz 1 730 personām) jeb 7,6% un pensijas vidējā apmēra samazināšanās par 40,29 euro vidēji mēnesī (no 204,68 euro līdz 164,39 euro) jeb 19,7 %, darbā nodarītā kaitējuma atlīdzībām saņēmēju skaita samazināšanās par 55 personām vidēji mēnesī (no 1 110 līdz 1 055 personām) jeb 5,0%, pabalsta pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušam laulātajam vidējā apmēra samazināšanās par 19,35 euro vidēji mēnesī (no 455,66 euro līdz 436,31 euro) jeb 4,2 % un pārmaksāto iemaksu atmaksas summas samazināšanās par 641,6 tūkst. euro (no 697,5 tūkst. euro līdz 55,8 tūkst. euro) jeb 92,0%.

- **106,2 tūkst. euro** – izdevumu samazinājums uzturēšanas izdevumu transfertiem, ko ietekmēja iemaksu samazināšanās invaliditātes apdrošināšanai, kas saistīta ar personu, par kurām veicamas iemaksas, veikto iemaksu vidējā apmēra samazinājums par 2,20 euro vidēji mēnesī (no 8,43 euro līdz 6,23 euro) jeb 26,1%.

Saskaņā ar Finanšu ministrijas 2017.gada 5.decembra rīkojumu Nr. 539 tika samazināti izdevumi Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā 5 000,0 tūkst. euro apmērā un attiecīgi palielināti izdevumi Valsts pensiju speciālajā budžetā.

04.05.00 „Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos ir 17 514,3 tūkst. euro, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, izdevumi ir palielinājušies par 1 607,6 tūkst. euro jeb 10,1 %.

Izdevumu palielinājuma ietekmējošie faktori:

- **1 260,5 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums atlīdzībai sakarā ar mēneša darba algas izlīdzināšanu, atalgojuma apmēru palielināšanu VSAA administratīvās kapacitātes stiprināšanai atbilstoši Ministru kabineta 2016.gada 18.augusta sēdes protokola Nr.41 5.§ 18.5.apakšpunktam un četru jauno amata vietu izveidi IS „LabIS” uzturēšanai;
- **121,5 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums precēm un pakalpojumiem, tai skaitā telpu nomas izdevumu segšanai, pasta izdevumiem saistībā ar klientiem pa pastu nosūtīto lēmumu skaita pieaugumu, izmaksām datoru monitoru un printeru iegādei un informācijas sistēmu uzturēšanai;
- **0,2 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums starptautiskajai sadarbībai (dalības maksa International Social Security Association) sakarā ar valūtas kursa svārstībām;
- **2,2 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums pārējiem valsts pabalstiem un kompensācijām (sociālie pabalsti) sakarā ar apbedīšanas pabalsta izmaksu mirušā nodarbinātā radniekiem.
- **223,2 tūkst. euro** – izdevumu palielinājums pamatkapitāla veidošanai sakarā ar SAIS un ISS jaunās funkcionalitātes izstrādi atbilstoši jauno likumprojektu normatīvo aktu ieviešanai.

	2017.gada 12 mēnešu izpilde
Efektīva un uz klientu orientēta darbība	
VSAA klātienē klientu apkalpošanas vietu skaits	35
VSAA nodrošināto e-pakalpojumu skaits	13
E- pakalpojumu izmantošanas gadījumu skaits (tūkst.)	9 098
Sniegto elektronisko konsultāciju skaits (tūkst.)	28,8
Optimizēti informācijas apmaiņas procesi, izmantojot Valsts informācijas sistēmu savietotāju (VISS)	
Organizācijas, kas VSAA informācijas saņemšanai izmanto e-pakalpojumus	163
Samazināts administratīvais slogs klientiem	
Pakalpojumu skaits, kuru saņemšanai klientam nav jāiesniedz citu iestāžu rīcībā esoša informācija vai dokumenti	20

04.00.00 Valsts sociālā apdrošināšana

Programmas (apakšprogrammas) kods, nosaukums, pasākums, projekts, funkcija	2017. gada 12 mēnešu plāns tūkst. euro	2017. gada 12 mēnešu izpilde tūkst. euro	2017. gada 12 mēnešu izpilde pret 2017.gada 12 mēnešu plānu %

Programmas (apakšprogrammas) kods, nosaukums, pasākums, projekts, funkcija	2017. gada 12 mēnešu plāns tūkst. <i>euro</i>	2017. gada 12 mēnešu izpilde tūkst. <i>euro</i>	2017. gada 12 mēnešu izpilde pret 2017.gada 12 mēnešu plānu %
04.00.00 Sociālā apdrošināšana	2 420 943,3	2 390 351,8	98,7
04.01.00 Valsts pensiju speciālais budžets	1 772 635,2	1 768 184,9	99,7
04.02.00 Nodarbinātības speciālais budžets	155 824,5	145 542,1	93,4
04.03.00 Darba negadījumu speciālais budžets	41 857,4	40 921,9	97,8
04.04.00 Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets	590 861,2	564 787,7	95,6
04.05.00 Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžets	17 649,8	17 514,3	99,2

04.00.00 Valsts sociālā apdrošināšana

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos bija 98,7% no plānotā finansējuma, tai skaitā:

- valsts pensiju speciālais budžets – 99,7%;
- nodarbinātības speciālais budžets – 93,4%;
- darba negadījumu speciālais budžets – 97,8%;
- invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets – 95,6%;
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžets – 99,2%.

Izdevumu izpilde **sociālajiem pabalstiem** kopā bija **98,7%**.

Šādu rezultātu pamatā ietekmēja tas, ka vecuma pensijas, pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā, Augstākās Padomes deputātu pensiju, izdienas pensiju, bezdarbnieku pabalsta saņēmēju skaits, slimības pabalsta apmērs, invaliditātes pensijas, maternitātes, paternitātes un vecāku pabalsta saņēmēju skaits un pabalsta apmērs nerasniedza 12 mēnešiem plānoto.

Izdevumi **subsīdijām un dotācijām**, salīdzinot ar pārskata periodam plānoto, bija izlietoti **97,5%**.

04.01.00 „Valsts pensiju speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos **sociālajiem pabalstiem** bija **99,7%**. Izdevumi par **4 450,3 tūkst. euro** nerasniedza plānotos, tai skaitā:

Izdevumi nerasniedza plānotos rādītājus –

- **1 125,3 tūkst. euro** vecuma pensijām, jo pensijas saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 1 775 personām vidēji mēnesī jeb 0,4%;
- **1 749,8 tūkst. euro** pensijām apgādnieka zaudējuma gadījumā, jo pensijas saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 707 personām vidēji mēnesī jeb 4,4% un apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 1,63 *euro* jeb 1,0%;
- **136,7 tūkst. euro** apbedīšanas pabalstam, jo pabalsta saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 9 personām vidēji mēnesī jeb 0,5% un pabalsta apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 3,57 *euro* jeb 0,7%;
- **91,3 tūkst. euro** Augstākās Padomes deputātu pensijām, jo pensijas saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 10 personām vidēji mēnesī jeb 9,5%;

- **104,0 tūkst. euro** izdienas pensijām, jo pensijas saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 6 personām vidēji mēnesī jeb 0,2% un pensijas apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 2,40 euro jeb 0,6%;
- **118,1 tūkst. euro** pabalstam laulātā nāves gadījumā, jo pabalsta saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto skaitu par 29 personām vidēji mēnesī jeb 5,8%;
- **18,6 tūkst. euro** pensijām saskaņā ar speciāliem lēmumiem, jo pensijas saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 16 personām vidēji mēnesī jeb 35,6% un pensijas apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 28,07 euro jeb 60,8%;
- **442,1 tūkst. euro** pārmaksāto sociālās apdrošināšanas iemaksu atmaksai;
- **664,4 tūkst. euro** Eiropas Savienības pensiju shēmai pārskaitītajam kapitālam.

Izdevumi **uzturēšanas izdevumu transfertiem**, salīdzinot ar pārskata periodam plānoto, bija izlietoti **100,0%**.

04.02.00 „Nodarbinātības speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos **sociālajiem pabalstiem** bija **94,2%** no plānotā finansējuma. Izdevumi par **6 965,3 tūkst. euro** nerasniedza plānotos, tai skaitā:

Izdevumi nerasniedza plānotos rādītājus –

- **6 910,7 tūkst. euro** bezdarbnieka pabalstiem, jo pabalsta saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 2 333 personām vidēji mēnesī jeb 6,2%;
- **3,4 tūkst. euro** apbedīšanas pabalstiem, jo pabalsta saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 1 personu vidēji mēnesī jeb 7,7% un pabalsta apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 7,37 euro jeb 3,8%;
- **32,4 tūkst. euro** pārmaksāto sociālās apdrošināšanas iemaksu atmaksai;
- **18,8 tūkst. euro** pārējiem klasifikācijā neminētiem no valsts un pašvaldību budžeta veiktiem maksājumiem iedzīvotājiem naudā (Nodarbinātības valsts aģentūras aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu realizācijai).

Izdevumi **atlīdzībai un precēm un pakalpojumiem** (Nodarbinātības valsts aģentūras aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu realizācijai) bija izlietoti **98,6%** no plānotā finansējuma.

Izdevumi **subsīdijām un dotācijām** (Nodarbinātības valsts aģentūras aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu realizācijai) bija izlietoti **100,0%** no plānotā finansējuma.

Izdevumi **uzturēšanas izdevumu transfertiem**, salīdzinot ar pārskata periodam plānoto, bija izlietoti **90,1%** no plānotā finansējuma.

Izdevumi nerasniedza plānotos sakarā ar to, ka mazāk nekā plānots bija nepieciešams veikt iemaksas pensiju apdrošināšanai, jo personu skaits, par kurām veicamas iemaksas, nerasniedza plānoto par 9 072 personām vidēji mēnesī jeb 21,9%.

04.03.00 „Darba negadījumu speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos **sociālajiem pabalstiem** bija **98,7%**. Izdevumi par **498,7 tūkst. euro** nerasniedza plānotos, tai skaitā:

Izdevumi nerasniedza plānotos rādītājus –

- **681,7 tūkst. euro** atlīdzībai darbaspēju zaudējuma gadījumā, jo atlīdzības apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 6,78 euro jeb 2,2%;
- **39,8 tūkst. euro** atlīdzībai apgādnieka zaudējuma gadījumā, jo atlīdzības saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 10 personām jeb 12,8% un atlīdzības apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 6,23 euro jeb 2,2%;
- **85,2 tūkst. euro** pārējiem pabalstiem, jo pabalsta apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 49,53 euro jeb 20,1%;
- **7,4 tūkst. euro** pārmaksāto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu atmaksai.

Izdevumi pārsniedza plānotos rādītājus –

- **302,3 tūkst. euro** slimības pabalstiem, jo pabalsta saņēmēju skaits pārsniedza periodam plānoto par 24 personām jeb 7,1%;
- **13,1 tūkst. euro** apbedīšanas pabalstiem, jo pabalsta saņēmēju skaits pārsniedza periodam plānoto par 2 personām jeb 66,7%;

Izdevumi **subsīdijām un dotācijām**, salīdzinot ar pārskata periodam plānoto, bija izlietoti 87,4%, kas saistīts ar personu pieprasījumu segt papildu izdevumu kompensāciju saistībā ar nelaimes gadījumu darbā vai arrodslimību skaita samazinājumu.

Izdevumi **uzturēšanas izdevumu transfertiem**, salīdzinot ar pārskata periodam plānoto, bija izlietoti **88,3%** no plānotā finansējuma.

Izdevumi nerasniedza plānotos sakarā ar to, ka mazāk nekā plānots bija nepieciešams veikt iemaksas pensiju apdrošināšanai, jo iemaksu apmērs vidēji mēnesī nerasniedza plānoto par 16,61 euro jeb 21,0%, kā arī mazāk nekā plānots bija nepieciešams veikt iemaksas apdrošināšanai bezdarba gadījumam, jo iemaksu apmērs vidēji mēnesī nerasniedza plānoto par 4,19 euro jeb 37,1%. Mazāk nekā plānots tika pārskaitīts uzturēšanas izdevumu transferts, kas saistīts ar Darba drošības un vides veselības institūta pakalpojumu finansējumu.

04.04.00 „Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos **sociālajiem pabalstiem** bija **96,1%** no plānotā finansējuma. Izdevumi par **18 464,0 tūkst. euro** nerasniedza plānotos, tai skaitā:

Izdevumi nerasniedza plānotos rādītājus –

- **1 274,6 tūkst. euro** invaliditātes pensijām, jo pensijas saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 543 personām vidēji mēnesī jeb 0,7% un pensijas apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 0,16 euro jeb 0,1%;
- **1 474,2 tūkst. euro** pensijām saskaņā ar speciāliem lēmumiem, jo pensijas saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 55 personām vidēji mēnesī jeb 3,1% un pensijas apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 63,76 euro jeb 27,9%;

- **5 612,5 tūkst. euro** slimības pabalstiem, jo pabalsta apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 42,49 euro jeb 5,3%;
- **5 718,0 tūkst. euro** maternitātes pabalstiem, jo pabalsta saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 164 personām vidēji mēnesī jeb 9,9% un pabalsta apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 36,50 euro jeb 1,4%;
- **434,8 tūkst. euro** apbedīšanas pabalstiem, jo pabalsta saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 42 personām vidēji mēnesī jeb 18,7%;
- **805,1 tūkst. euro** paternitātes pabalstiem, jo pabalsta saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 197 personām vidēji mēnesī jeb 17,7% un pabalsta apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 7,96 euro jeb 2,6%;
- **132,9 tūkst. euro** darbā nodarītā kaitējuma atlīdzībām, jo atlīdzības saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 165 personām vidēji mēnesī jeb 13,5%;
- **8,2 tūkst. euro** pabalstam pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam, jo pabalsta saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 1 personu vidēji mēnesī jeb 3,3% un pabalsta apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 8,15 euro jeb 1,8%;
- **4 256,4 tūkst. euro** vecāku pabalstiem, jo pabalsta saņēmēju skaits nerasniedza periodam plānoto par 78 personām vidēji mēnesī jeb 0,3% un pabalsta apmērs vidēji mēnesī nerasniedza periodam plānoto par 13,85 euro jeb 3,8%;
- **127,3 tūkst. euro** pārmaksāto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu atmaksai.

Izdevumi pārsniedza plānotos rādītājus –

- **1 380,0 tūkst. euro** kaitējuma atlīdzībai ČAES avārijas rezultātā cietušajām personām, jo atlīdzības saņēmēju skaits pārsniedza periodam plānoto par 391 personu vidēji mēnesī jeb 30,6% un atlīdzības apmērs vidēji mēnesī pārsniedza periodam plānoto par 10,70 euro jeb 4,3%.

Izdevumi **uzturēšanas izdevumu transfertiem**, salīdzinot ar pārskata periodam plānoto, bija izlietoti **93,5%** no plānotā finansējuma.

Izdevumi nerasniedza plānotos sakarā ar to, ka mazāk nekā plānots bija nepieciešams veikt iemaksas pensiju apdrošināšanai, apdrošināšanai bezdarba gadījumā un invaliditātes apdrošināšanai, jo iemaksu apmērs vidēji mēnesī nerasniedza plānoto pensiju apdrošināšanai par 13,47 euro jeb 17,2%, apdrošināšanai bezdarba gadījumā – par 2,72 euro jeb 34,2% un invaliditātes apdrošināšanai – par 0,86 euro jeb 12,1%.

04.05.00 „Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālais budžets”

Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos 17 514,6 tūkst. euro apmērā, salīdzinot ar pārskata perioda plānu (17 649,8 tūkst. euro), izlietojums ir 99,2% no plānotā finansējuma apmērā.

Izdevumu neizpilde 2017.gada 12 mēnešos, salīdzinot ar pārskata perioda plānu 135,5 tūkst. euro apmērā, tai skaitā:

- **133,1 tūkst. euro** apmērā izdevumu neizpilde precēm un pakalpojumiem, kas saistīta ar ieņēmumu neizpildi 39,2 tūkst.euro apmērā (maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu neizpildi

14,8 tūkst. euro apmērā un nenodokļu ieņēmumu neizpildi 24,4 tūkst. euro apmērā), un 93,9 tūkst.euro apmērā, sakarā ar izdevumu samazināšanos kontu operatora pakalpojumiem, iekārtu, inventāra un aparatūras apkopei;

- **2,5 tūkst. euro** kapitālajiem izdevumiem, jo datortehnika tika iegādāta par zemākām cenām kā iepriekš plānots.

Informācija par finanšu vadības uzlabošanas pasākumu veikšanu:

– saskaņā ar pareizas finanšu vadības principiem, tika veikta valsts speciālā budžeta līdzekļu izlietojuma kontrole un pastāvīga uzraudzība;

– analizējot valsts sociālās apdrošināšanas speciālo budžeta izpildes tendenci, tai skaitā naudas plūsmas dinamiku un statistisko datu izmaiņas, regulāri tika veikta fiskālo risku analīze un 2017.gada beigās riska novēršanai ar Finanšu ministrijas 2017.gada 5.decembra rīkojumu Nr.539 tika veikta apropriācijas pārdale 5,0 milj. *euro* apmērā no Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta uz Valsts pensiju speciālo budžetu un 2,0 milj. *euro* apmērā no Nodarbinātības speciālā budžeta uz Darba negadījumu speciālo budžetu.

Vērtējot izdevumus valsts pensiju izmaksai 2017.gadā, var secināt, ka izdevumu palielinājumu pamatā ietekmēja faktiskā indeksācijas koeficienta pieaugums pret budžetā plānoto (budžetā plānotais indeksācijas koeficients 1,0426, savukārt faktiskais indeksācijas koeficients 2017. gadā bija 1,0439, kas ir par 0,12% lielāks), kā arī no jauna piešķirto pensiju Latvijas pensionāriem vidējā piešķirtā apmēra pieaugums. Atlīdzību darbaspēju zaudējuma gadījumā izmaksas pieaugumu ietekmēja vidējās iemaksu algas palielinājums un atlīdzības indeksācija, kā arī kontingenta pieaugums.